

Eesti Majandus

Tööstuse, kaubanduse ja rahanduse ajakiri

5. köide Tallinnas, teisipäeval, 2. detsembril 1924 Nr. 47 (91)

Sisuu:

Toimetuse kommentaar

N. Kõstner: Panama kanaali tähtsus ilma-
kaubanduses

Vene majanduse ülevaade

Sise- ja väljamaa kroonika

Teated ettevõtete tegevusest

Isiklikud teated

Raha- ja kaubaturu ülevaated

Ilmub kord nädalas

Väljaandja: Eesti Majanduspoliitiline Selts, Tallinnas

EESTI MAJANDUS

Tööstuse, kaubanduse ja rahanduse ajakiri
ilmub Eesti Majanduspoliitilise Seltsi väljaandel
kord nädalas

Vastutav toimetaja N. KÖSTNER

Ainukene majandusline eri-ajakiri Eestis

Juhtkirjad paremate Eestiasjatundjate sulest
Laialdane majandusline informatsioon sise-
ja väljamaalt

Eesti konsulaar- ja kaubandusliste esitajate
aruanded

Igale ärimehetele tarvilikud praktilised teated
kaubanduse, tööstuse ja rahanduse alalt

Ärisse puutuvad juriidilised teated

Ajakiri ilmub kaubandus-tööstusmi-
nisteeriumi, Tallinna Börse-komitee,
Pankade Nõukogu ja Vabrikantide
ühisuse toetusel

Tellimise hind: aastas Emk. 1000. Väljamaale 2000.
pooles „ „ 500. „ 1000.

Toimetus: Pikk tän. 40, Tallinnas, tel. 29-39

Talitus: Lai tän. 38, Graafiline ühing „Kiri“, tel. 18-66

EESTI MAJANDUS

TÖÖSTUSE, KAUBANDUSE JA RAHANDUSE AJAKIRI

Tellimise hind: aastas Emk. 1000.- Väljamaale Emk. 2000.-
 pooleaastas „ 500.- „ „ 1000.-

Toimetus: Pikk tän. 40, Tallinnas, tel. 29-39 Talitus: Lai tän. 38, Graafiline Ühing „Kiri“. Telef. 18-66

5. köide. Tallinnas, teisipäeval, 2. detsembril 1924. Nr. 47 (91)

Sisu: Toimetuse kommentaar. N. Kõstner: Panama kanaali tähtsus ilmakaubanduses. Vene majanduse ülevaade. Sise- ja väljamaa kroonika. Teated ettevõtete tegevusest. Isiklikud teated. Raha- ja kaubaturu ülevaated.

Tallinnas, 1. detsembril 1924.

Eesti aktsiapankade äriseis 1. septembril. Eesti aktsiapankade äriseis 1. septembril võrreldes 1. juuli ja 1. aprilliga on tähtsamate arvete järele kokkuvõetud alljärgnevas tabelis*).

Aktiva.	1. sept.	1. juulil.	1. aprillil.
	(milj. markades).		
Kassa	81,4	130,8	116,5
Laenud	2503,6	2596,4	2515,4
Garantiid	893,0	970,1	749,4
Korrespondendid	714,9	865,3	514,0
Passiva.			
Kapitaalid ja reservid	727,1	724,2	718,1
Hoiusummad	1322,2	1615,1	1371,8
Passivlaenud	647,6	615,9	584,2
Korrespondendid	721,2	789,4	634,0
Garantiid	888,3	966,7	739,9
Bilans	5006,6	5308,3	4553,6

Protsentides bilansist saame järgmise pildi:

Aktiva.	1. sept.	1. juuli.	1. aprill.
Kassa	1,6	2,5	2,6
Laenud	50,0	48,9	55,2
Garantiid	17,8	18,3	16,5
Korrespondendid	14,3	16,3	11,3
Passiva.			
Kapitaalid ja reservid	14,5	13,6	15,8
Hoiusummad	26,4	30,4	30,1
Passivlaenud	12,9	11,6	12,8
Korrespondendid	14,4	14,9	13,9
Garantiid	17,8	18,8	16,2

*) Eesti statistika, november 1924.

Üldine deflatsiooni protsess hakkab enast, nagu näha, ka erapankades juba üsna teravalt tunda andma. Esimesena võib märkida panga kassade kokkukuivamist, mis vaatamata pankade bilansi kasvamise peale ka oma absoluutsumma poolest väiksem on, kui see eelmisel aastal harilik oli. Pankade kassatagavarad on langenud 1,6% peale üldbilansist, kuna nad seni harilikult on olnud umbes 2,5% ümber. Kuid mitte üksi kassatagavarade vähenemises ei avaldu deflatsioon. Ka laenusummade kokkutõmbamine annab enast kaunis teravalt tunda. Kahe kuu jooksul on laenud vähenenud üle 90 miljoni. Peale selle on vähenenud ka 150 miljoni võrra korrespondentide arved, mille hulgas nähtavasti tähtsat osa etendavad üksikutes pankades samuti laenuarved (sisemaa korrespondendid „Loro“). Lõpuks on vähenema hakanud ka garantiid-arved, mis juulis ligi miljard margani tõusid ja septembris ümarguselt 80 milj. vähemad olid. Bilanside passivküljel avaldab enast kokkutõmbamine hoiusummade vähenemises ümarguselt 300 milj. võrra. Samuti on vähenenud korrespondentide arved, kuna aga passivlaenud kasvanud on. Tähele võib panna, et hoiusummade langemine sündis peaaesjalikult juulikuul (258 milj.), kuna augustis langemine oli ainult 35 milj. Selle vastu oli laenude langemine juulis 36 milj. ja augustis 57 milj. Nii on näha, et pangad esialgu katsusid hoiusummade vähenemisest tekkinud auku katta teisel teel ilma et nad oma klientide krediitide üles oleks ütelnud. Hoiusummade kahanemine on viimase kahe kuu jooksul iseäranis terav olnud Eestimaa töös-

tuse ja kaubanduse pangas, kus nad lan-
gesid 1. juulist kuni 1. septembrini 463
milj. pealt 297 milj. peale. Samas pangas
on ka garantiid ja akkreditiivid langenud
sama aja jooksul 427 milj. pealt 347 milj.
peale. Laenude langemine selle vastu ei
ole mitte väga suur olnud. Üldiselt aga
võib hoisummade kahanemist tähele panna
peaaegu kõikides pankades.

Pangakontorite kohta ei saa ülevaadet
anda, sest et Scheeli Pank oma aruandeid
juba kahe kuu jooksul ei ole saatnud.

**Eesti elektri-
fitseerimine** edeneb visalt. Ettepaneku
pühul ühe Inglise inseneri
poolt on kaubandustöös-
tusministeeriumis jälle paar kuud kalkuleeri-
mise töid tehtud ja hiljem vaevast ennast
tükk aega küsimuse kallal ka riigi majan-
dusnõukogu. Sisuliselt oleme seda asja
uba kord „E. M.“ valgustanud, nii et selle
juure tagasi tulla ei maksa. Eriteadlaste
kommissjoni viimane kalkulatsioon, mille
järele kavatseti välja ehitada ainult osa
saadaval olevast veejõust, andis siiski puu-
dujäägi, nii et riigi arvel ehitamine võima-
lik oleks olnud ainult tingimisel, kui riik
esimesel 16 aastal, mille jooksul jaama ehit-
tuse peale tehtud võlga tuleb tasuda, suure-
maid summasid jaama eksploateerimiseks
ligi oleks maksnud. Sellepärast olid isegi
kõige suuremad optimistid, kes kogu ette-
võtet kõige roosilisemates värvides kujuta-
sid, ometi viimaks sunnitud seisukohale
asuma, et riik siiski praegustel tingimistel
ehitust oma peale võtta ei saa. Selle ase-
mel et otsustada veejõu peale kontsessiooni
anda ja nii vähemalt kui mitte muud, siis
kontsessiooni tahtjaid sundida läbirääkimis-
tes avalikkuse ette tulema ja heal juhtumi-
sel ka ehitust kontsessiooni alusel kiiresti
läbi viia, veeretati kogu süü ettevõtte kah-
julikkuse pärast eriteadlaste komisjoni
peale, kes mitte küllalt optimistlikku eelar-
vet ei olla teinud, ja soovitatakse nüüd valit-
susele kogu asja põhjaliku kalkuleerimise
alla võtta. Sellega on küsimuse lahenda-
mine teadmata aja peale edasi lükatud,
sest vaevalt võib valitsusel tahtmist olla uusi
kulusid kanda ettevõtte uuesti projekteeri-
misega ja uurimistöödega, kuhu jaamas
valmistatavat elektrivoolu võiks juhtida.
Sellepärast tuleb kogu küsimus lähemate
aastate jaoks mahakirjutatuks lugeda, kui
mitte muidugi valitsus tarvilikuks ei pea
läbirääkimisi kontsessiooni tahtjatega edasi
pidada ja siis oma vastavate ettepanekutega

riigikogus esineda. See tee oleks vististi algu-
sest peale kõige õigem olnud, sest igasuguste
kommissjonide ja heaksarvajate asutuste töö
võib produktiivne olla ainult siis, kui neile
teatud kindel ettepanek arutamiseks on
tehtud. Neile ei või aga mitte küsimusi aruta-
miseks anda, kuidas valitsus ühes või teises
asjas peaks talitama, sest valitsuse poliitika
sihid peab määrama valitsus ise, mitte aga
väljaspool valitsust ja valitsemist seisvad
asutused.

**Põllumajanduse
edendamise
sihtjooned.** Agr. K. Liideman seadis
hiljuti omas referaadis
Akadeemilises Põlluma-
janduslikus Seltsis (aval-

datud „Agronomia“ oktoobri numbris) mõ-
ned huvitavad juhtumõtted põllumajanduse
poliitika alal üles, mis laialisemat tähelepanu
vääriavad. Nagu muudel majandusaladel,
nii ei võida meil ka kavakindlast agrar-
poliitikast palju juttu olla: „kindlamate
sihtideta agronomiline abiandmine, kind-
lama plaanita maaparanduse teostamine,
põllutöökoollide asutamine jne. — ei anna
selleks suuremat õigust“. Ja kas ei ole
lõppude lõpuks meie agrarpoliitiline suur-
samm — maareform — just meie üldise majan-
duslise lühikesenägelikkuse pärast nii mitmel
alal oma sihtidest mõõda läinud, nii et meie
nüüd, näit., tagant järele popside ja moo-
nameeste lahendamata küsimuste ees seisa-
me, kuna ometi just nende küsimuste
lahendamist ja maareformi selle viimase
juure asumisel kui sünoniime mõisteti.

K. Liideman näeb Eesti rahvamajanduse
edendamise mõjuvat abinõu praegusel
korral — põllumajandusliku jooksva talitus-
kapitaali suurendamises ja leiab, et sel moel
mahutatud kapitaal eriti jõutoiduna ja kunst-
väetisena praeguste kõrgete intresside aja-
järgul ainus tasuv investeerimine on. Sel-
lepärast „tuleks põllumehele praegu ärimehe-
likku mõtlemisviisi kasvatada, talituskapi-
taali omadusi ja praegust tähtsust — ta kiir-
ret ringkäiku, suure protsendi ja lühema
aja krediidi kandevõimet ning kõrget tasu-
vust — selgitada ja selle suurendamist, kas
või tööstuse arvelgi, nõuda“.

Edasi arvestab L. meie kunstväetiste tar-
vitust ja tuleb andmete põhjal otsusele, et
meie fosfaate 1923. aastal 2 korda, kaali-
soola 28 korda ja salpeetrit 110 korda
„alla normi“ tarvitaksime. Selle normi
kättesaamiseks tuleks meil tarvitada neid
väetisaineid Mk. 1.772.000.000 eest, kuna
meie tarvitaksime ainult 157.000.000 eest.

See väetis annaks Mk. 3.200.000.000 eest enamsaaki, nii et sedaviisi investeeritud kapital annast hästi tasuks ja vähem kui aasta jooksul korra ringi käiks. Karjasõotmise alal oleks võimalused samasugused. Importeerides jõutoitu ainult 3 naela lehma peale päevas rohkem kui senini, peaksime selle peale kulutama Mk. 2.462.000.000 aastas, kuid piimatoodangu väärtus kasvaks selle eest Mk. 5.913.000.000 võrra, arvamata veel lämmastiku ja vosvori väetis, mida sama jõutoit sisaldab.

Selles sihis soovitab L. kapitaale põllumajanduses eestkätt liikuma panna. Kõiki teisi alasid, nii inventaari muretsemist kui maaparandust üldse ja sookultuuri eriti tuleb finanseerida teises järjekorras. Iseäranis viimane on maa tuleviku küsimus, kui tarvilik kapital juba kogutud.

Panama kanaali tähtsus ilma-kaubanduses.

N. Kõstner.

II.

Mis puutub teistesse riikidesse, kes kanaali kui veeteed oma kaupadele tarvitavad, siis on need võrdlemisi vähese tähtsusega. Lõviosa kõikidest kaupadest, mis Vaiksest ookeanist Atlandisse liiguvad, langeb Ühisriikide lääneranna peale. Sellele järgneb oma suuruse poolest Lõuna-Ameerika läänerand, kust peajasjalikult läbi kanaali liigub Tshiili salpeeter. Sellele järgneb Kanaada läänerand, kust tuleb peajasjalikult nisu ja mets. Ida-Aasia ja Austraalia on kanaali senini õige vähe tarvitanud. Atlandi poolt tulev kaupade vool kuulub samuti eestkätt Ühendatud riikidele. Umbes üks miljon tonni aastas tuleb Inglismaalt ja sama palju Euroopa mandrilt. Arvata on, et sellest suur osa on määratud Põhja- ja Lõuna-Ameerika läänerannikutele, kuna kanaali läbikäiguks Aasiaga igatahes õige vähe tarvitatakse.

Lähema tuleviku jaoks igatahes soodustab kanal peajasjalikult Ameerika enese kaubandust ja kaubandust Euroopa ja Lääne-Ameerika vahel. Kaugemale tema mõju ei ulata, mille põhjus peajasjalikult seisab selles, et tee üle Panama niihästi Austraaliasse kui ka Ida-Aasiasse läheb tühja ookeani mööda, kus laevadel ei

peatuskohti ega ka vedude saamise võimalusi ei ole. Selle vastu käivad teed üle Suez'i mööda suurest hulgast sadamatest, kus prahtide saamise võimalused palju suuremad on. Peale selle on tee Ühisriikidest lähemasse Ida-Aasiasse Suez'i kaudu lühem kui Panama kaudu. Juba isegi Hong-Kongi on tee New-Yorgist üle Panama 11.431 miili, kuna ta üle Suez'i on 11.610. Nii ei ole siis juba Hong-Kongi jaoks tähtis tee valik tema pikkuse pärast, vaid tähtis just, missuguses sihis kergem on vedusid saada. Bombayse on otse Suez'i kaudu New-Yorgist 8120 miili, Panama ja Singapore kaudu aga 14.837. Samuti on Batavia Suez'i kaudu lähemal. Kauge-Ida, s. t. Jaapani ja Põhja-Hiina sadamad on igatahes Ühisriikidele kättesaadavamad Panama kaudu ja just selles sihis on Ühisriikide väliskaubandus viimastel aastatel kõige kiiremini edenenud.

Üksikute kaupade liikumise kohta läbi kanaali annavad järgnevad kaks tabelit ülevaate:

Tähtsamate kaupade liikumine Panama kaudu Atlandi ookeanist Vaiksesse (tonnides)

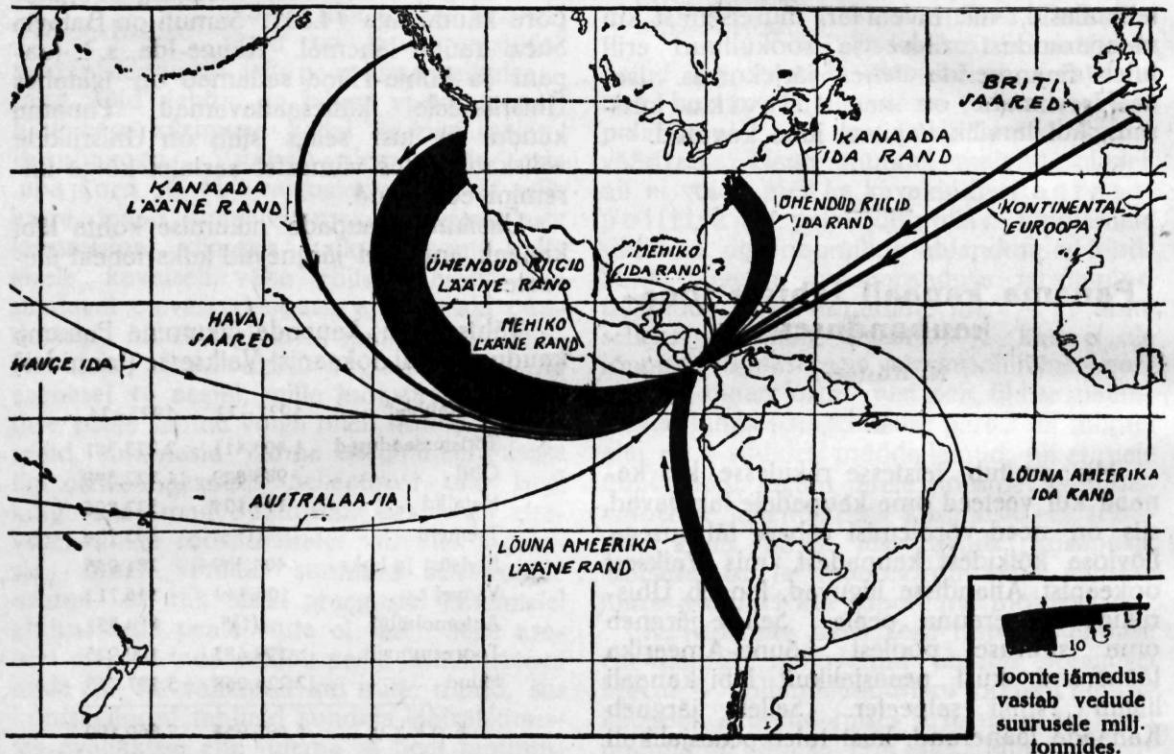
Kaubad	1921-22.	1923-24.
Tööstussaadused	1.403.411	2.273.381
Õlid	988.829	1.222.398
Metallid	174.104	322.896
Tsement	(1)	303.724
Kivisüsi ja koks	404.389	281.935
Väävel	100.449	146.712
Automobiilid	(1)	110.351
Toorespuuvill	198.683	100.925
Muud	2.226.068	3.197.778
K o k k u	5.495.934	7.860.100

Tähtsamate kaupade liikumine Panama kanaali kaudu Vaiksest ookeanist Atlandi ookeani (tonnides):

Kaubad.	1921-22.	1923-24.
Õlid	296.394	9.755.341
Metsasaadused	720.622	1.820.438
Chili salpeeter	470.796	1.744.580
Nisu	804.736	1.352.333
Ärtsid	156.136	1.062.774
Konservid	344.601	444.595
Metallid	179.582	360.822
Suhkur	257.967	270.633
Oder	418.234	265.859
Või, juust jne.	193.396	167.893
Puuvilli kuivatatud (1)	(1)	103.469
Kohvi	(1)	102.451
Vill	148.103	84.696
Muud	1.398.409	1.593.726
K o k k u	5.388.976	19.134.610

Nendest on näha, et Vaikse ookeani sihis liiguvad peajasalikult igasugused tööstussaadused ja raffineeritud õlid. On isegi tähele pandud, et Ida-Ameerika automobiili vabrikandid oma kaupsid saadavad üle Panama. Viimasel aastal viidi automobiile sel teel üle 1000 tonni. Huvitav on tabel kaupade liikumise kohta Vaiksest ookeanist Atlandisse. Esimesel kohal seisab siin, nagu enne juba nimetatud, õlid, peajasalikult tooresnafta, millele järgnevad metsasaadused. Metsasaaduste väljaveo edaspidist suurt kasvamist üle Panama võib

kohe kahekordseks tõstetud ja enne teatavasti ei alatud isegi kanaali ehitustöid, kui kõrvaldatud ei olnud Clayton Bulveri leping Inglismaa ja Ühisriikide vahel, mis keelas kindlustuste ehitamist tulevasele kanaalile. Kanaali kindlustamine on praegu üks tähtsam Ühisriikide päevamuredest. Onnetuseks Ühisriikidele edenes sõjalaevastiku tehnika viimastel aastatel nii kiiresti, et kõige uuemad lahingulaevad enam kanaalist läbi ei pääsenud. Sellepärast sisaldab eneses kuulus Washingtoni desarmeerimise leping punkti, et lahingulaevu ei või ehitada suu-

Kaupade liikumine läbi Panama raioonide järele (kartogramm ja eelmised tabelid on võetud ametlikult Washingtoni „Commerce Reports“).

oodata ainult siis, kui Alaska metsad üles-töötamiseks vabastatakse. Ühisriikide läänerranna metsad on juba enamvähem purustatud ja ka Kanaadas ei ole veel palju järel. Nisu vedu läbi Panama on jõudsalt kasvamas, samuti ka ärtside.

Mis Panama kanaalis Ühisriikidele nii suure tähtsusega on, et Ühisriigid äärmise efektiivsusega juba aegsasti on omale kindlustanud kanaali kontsessiooni Nicaragoa maakitsusel ühes sõjaliste baasidega, on selle kanaali strateegiline väärtus Ühisriikide rannakaitse mõttes. Sel päeval kui Panamast esimene Ühisriikide sõjalaev võis läbi sõita, oli Ühisriikide sõjalaevastiku mõju

remaid kui 35.000 tonni, sest suuremad laevad ei mahu nimelt Panama kanaalist läbi ja sellepärast ei ole Ühisriikidel mõtet neid ehitada.

Vene majanduse ülevaade.

1. oktoobriga hakkas Venemaal uus majandusline aasta peale. Selle tõttu on praegu võimalik täpsemaid kokkuvõtteid teha nõukogude majanduslise tegevuse kohta möödunud aastal. Ühtlasi võib nüüd kaugemale pilku heita eelseisvasse aastasse,

sest eelarved ja plaanid uue aasta majanduslise elu reguleerimiseks on osalt juba kokku seatud.

Kaubandus siseturul.

Kaupade läbikäik siseturul on mõõdunud majanduslises aastal 4,9 miljardi tshervonirublani tõusnud 3,6 miljardi vastu eelmõõdunud aastal.

Ennesõjaaegne kaupade läbikäik, nagu teada, ulatas 10 miljardi ennesõjaaegse kuldrublani. Neid andmeid võrreldes ja tähele pannes, et tshervonirubla ostujõud endise kuldrubla ostujõust pool väiksem on, võib näha, et praegu kaupade tarvitamine Venemaal ainult $\frac{1}{4}$ ennesõjaaegsest välja teeb.

Kaupade läbikäigu edenemises mõõdunud aastal võib üht iseäralist joont tähele panna. See on läbikäigu tsentraliseerimine. Nõnda on Moskva kaubabörse operatsioonid 55% võrra suurenenud, kuna provintsi börsedel see protsent 137-ni ulatab.

Kuulsad „käärid“, mis mõõdunud sügisel põllutöösaaduste ja tööstustoodangute hindade vahekorrasid tekkisid, on nüüd praegu pigistatud, sest vilja hinnad on kuni 100% tõusnud, kuna tööstustoodangud 50% odavamaks on läinud. Kuid vaatamata selle peale, on talupoja ostujõud siiski väiksem ennesõjaaegsest, sest leiva hinnad on praegu poole odavamad, kuna siirsirite 2-3 korda kallim on ennesõjaaegsest.

Engros kauplemises linnas on suurem osa aegamööda riigi ettevõtete ja kooperatiivide kätte läinud, kuna erakaupmees ikka rohkem eemale jääb. Kohati on era engros äride läbikäik kuni 8-10% üldlääbikäigust kokku kuivanud.

Maal, kus kooperatiivide ja riigi kaubanduse ettevõtete tegevus väga nõrk on, opereerib era väikekaupmees ja peab ütleva, et viimane seal seisukorra peremees on, sest tema teeb kaupade hindasi.

Narkomvnutorg, kelle ülesandeks kauplemise reguleerimine siseturul on, võitleb kõvasti erakaupmehe vastu. Nii said tema korraldusel suurema osa trustides krediitid era engros äridele kinni pandud. See asjaolu sunnib kaupmeest mujal tööpõldu otsima. Tema läheb maale ja konkureerib seal praegu edukalt vilja kokkuvõtmise juures riigi ettevõttega ja kooperatiividega. Kooperatiivide tegevust takistab kapitaalide puudus. Peale selle ei ole kooperatiivid suutnud laiemate hulkade usaldust võita: talupoeg ostab parema meelega erakauplusest, sest kooperatiivis puudub äri-

line paenduvus ja vastutulelikkus klientidele. Kooperatiivide tegevuse elustamisega loodab Narkomvnutorg ka väikekaupmeest välja tõrjuda. Kuna sarnane elustamine ainult laiemale krediteerimise abil läbi viiud võiks saada, nagu Narkomvnutorg ise arvab, peab oletama, et sellest kavast vaevalt midagi välja tuleb, sest raha puudus on liig suur.

Mis kooperatiivide eneste rahalisse seisukorda puutub, siis võib siin ainult halvendamist näha: kooperatiivide poolt väljaantud protesteeritud vekslite arv oli septembris 40%, 24% vastu augustikuul.

Vaevalt on ühedest kääridest üle jõutud, kui teised juba valusasti lõikama hakkavad. Need uued käärid näitavad seda suurt hindade vahet, mis viimasel ajal engros- ja detailhindade vahel tekkinud on. Nii on W. S. N. H. (kõrgem majandusnõukogu) andmete järele praegused engroshinnad 65% ennesõjaaegsetest kõrgemad, kuna see vahe detailhindade kohta 215% välja teeb. Seisukord halveneb, ja nõukogude majandustegelastele hakkab see nähtus muret tegema. Praegu otsitakse põhjusi, mis niisuguse ebanormaalse seisukorra lõonud on. Arvatakse, et nendeks on üks praegusest majanduslistest põhiteguritest – tähtsamate kaupade vähene produtseerimine, ja kogu kaubandus-aparaadi defektid. Uute „kääride“ probleemi lahendamisele võivat majandusliste ja administratiivsete meetodidega asuda ja Narkomvnutorgile tehakse ülesandeks viibimata selles suhtes vastavaid samme astuda. Vaatamata selle peale, et viimase korraldusel engroshindasid trustides administratiivsel teel alla suruti, ei ole see abinõu kuni hariliku tarvitajani, iseäranis talupojani, ulatanud, sest detail kauplemises on hinnad, nagu ülemalnimetatud andmetest näha, ikkagi kõrged. Tarvitajal tuleb peaaegu sama kallist hinda kauba eest maksta nagu esimeste „kääride“ ajal.

Erakaupmehe väljatõrjumise küsimust, mis juba poole aasta eest päevakorra le vöeti, loetakse ka praegu väga tähtsaks. Nii oli viimasel liidu kesktäidesaatva komitee kongressil, mis oktoobris ära peeti, see küsimus harutamisel. Küsiti eneselt, kas partei ja nõukogude valitsuse liin siin õieti aetud on. Laarin vastab jaatavalt, sest vaatamata erakapitaali eemale jäämise peale olevat kauba läbikäik suurenenud, kaubad odavamaks läinud ja side loomine (smõtshka) talupojaga paranenud. Kui objektiivselt Laarini defineerimist võtta, siis peab ütleva, et statistilised andmed tõesti edenemist kauplemises näitavad ja ka hindade alanemist

tõendavad. Kuid paremat vahetõrda talu-
pojaga küll loodud ei ole, sest teed, millede
kaudu niisugust sidet luua tahetakse – koo-
peratiivide ja riigi kaubandusettevõtete tege-
vuse laiendamine ja talurahva usalduse võit-
mine nende asutuste poolt – ei ole veel
ehitatud ja selle tõttu ei või ka juttu olla
tihedama side loomisest.

Väliskaubandus.

Nagu teada on Venemaa kaubabilans
viimastel aastatel aktiivne olnud ja kaupade
läbikäik suuremaks läinud. Eelseisval aastal
tahetakse samade tagajärgede juure
jõuda. Väliskaubanduse edenemist näita-
vad järgmised andmed: 1921–22 näitas
bilans passiivsust saldoga 206 miljoni rubla.
Kuid juba järgmisel aastal oli väljaveedu
sisseveost 23 miljoni rubla võrra suurem.
Möödunud aastal (1923–24) ulatas aktiivne
saldo 120 miljoni rublani.

Eelseisval aastal tahetakse sisse vedada
esimeses jones põllutöömashinaid ja -riistu,
ja neid kaupsid, mis põllutöö nõuete
rahuldamiseks määratud – 28 miljoni
rubla eest. Teises järjekorras seisavad too-
resained, peaaesjalikult puuvill (100 miljoni
rubla eest), pooltoodangud ja kõiksugu
tööstusettevõtete sisseseaded. Kogu sisse-
vedu on 381 miljoni peale ettenähtud.

Seda importplaani peaksid meie töö-
turid ja kaupmehed silmas pidama oma
väljaveo kavade kokkuseadmise juures.
Meie põllutööstust ja masinad vastavad
rohkem Vene põllutöö oludele, kui kau-
gema Lääne-Euroopa omad. Niisama
võiks müüa meie tekstiiltööstuse poolto-
danguid, milliseid, nagu teada, enne ilma-
sõda suure eduga Venemaa jaoks meie
suuremad vabrikud valmistasid. Vaatamata
selle peale, et senised katsed nimetatud
kaupsid Venemaale müüa äpardanud on,
peaks nüüd meie poolt, eelseisva aasta
Vene importplaani ja mõnede ringkondade
sooviavaldamist – meilt tööstussaadusi
osta–fähele pannes, küsimus uuesti arutami-
sele võetud saama.

Vene importplaanis on veel üks külg,
mis tähelepanu võiks äratada. See on kau-
pade sissevedu konsignatsioonil kujul, kus
juures müüjalt aastalist krediiti nõutakse.

Tähtsamaks väljaveo aineks, nagu teada,
on Venemaal ikka vili olnud. Käesoleval
aastal kavatakse, vaatamata viljaikalduse
peale, välja vedada vilja 75 miljoni puuda
(möödunud aastal veeti välja 200 miljoni
puuda). Kuid selle tõttu, et riigi vilja

kokkuvõtmine üsna visalt läheb, kohati
isegi lõppenud, on määrus välja antud, mille
järel vilja väljavedu seisma pannakse. Mitte
üks puud ei või välja saadetud saada ilma
S. T. O. (Sovjet truda i oboronõi) nõus-
olekuta.

Tühje kohte, mis käesoleval aastal vilja
väljaveo kokkukuivamisest tekkinud on,
tahetakse tööstustoodangute väljaveoga
täita. Nii kavatakse tööstustoodanguid
välja vedada 200 miljoni rubla eest, millest
145 miljoni tooresõli ja metsakaupade
peale langeb. Kui nafta väljaveo plaan
teostatud saab, siis oleks väljaveetava nafta
hulk 42% ennesõjaaegsest suurem.

Järgmisel kohal peale metsa ja nafta
seisavad õlikoogid, raud, mangan, Dooni
kivisüsi ja antratsiit. Muuseas figureerib
eksportplaanis kivisüsi, kui tähtis väljaveo
aine, eelseisval aastal esimest korda.

Teiste väljaveetavate tööstustoodangute
hulka kuuluvad kalossid ja puuvillariie.
Viimaseid tahetakse välja vedada hom-
mikumaadesse.

Väljaveo kava on 456 miljoni rubla
peale kokku seatud.

Mis puutub väljaveoplaani teostamise
võimalusse, siis lähevad siin arvamised
majandustegelaste seas lahku. Kuna mõned,
näit. Kaufmann, suuri raskusi nimetatud
plaani läbiviimises ei näe, kahtlevad teised
tema teostamise võimaluse juures. Nimelt
see tõeasi, et nüüd juba vilja väljavedu,
mis plaanis ette nähtud, seisma on pandud
ja et väljaveos käesoleval aastal suurt osa
kõiksugu tööstustoodangud mängivad, mil-
lest mõned isegi esimest korda kaubandus
bilansis figureerivad ja selle tõttu kokku-
võtmise juures siseturul ja ka välisturu
leidmise suhtes suuri raskusi välja kutsuda
võivad, viib tõsisemaid mõtlejaid koguni
vastupidisele arvamisele.

Tööstus.

Tööstuses kestab propaganda ja prakti-
liste abinõude tarvitusele võtmine töövilja-
kuse tõstmiseks edasi. Kui tööviljakuse 50%
ennesõjaaegsest madalam on, siis on kül-
lalt põhjust asja parandamiseks teed otsida.
V. S. N. H. (kõrgem majandusnõukogu)
juures on isegi tööstusline imigreerimise
büroo asutatud, mille ülesandeks on välja-
maalt kvalifitseeritud töölisi ja kõiksugu eri-
teadlasi palgata selleks, et nende abil töö-
viljakuse tõstmise küsimust lahendada.

Ka on kommunistilise partei keskkomi-
tee ennast asjasse seganud ja temale allu-

vatele gruppidele vabrikutes ringkirja saatnud, milles tööviljakuse tõstmise tähtsust alla kriipsutatakse ja direktiivisid antakse kuidas praktiliselt küsimuse lahendamisele asuda. Abinõudest, mis senini tarvitusele on võetud, võiks nimetada üleminekut tükitöö peale ja preemiate määramist parema töö eest. Nii on tekstiiltööstuses juba 80% kõikidest vabrikutest tükitöö peale üle läinud, mis tööviljakust märksa tõstnud olevat.

Teine haige küsimus, mis tööstuses isearalikkude tähelepanu oma peale tõmbab, on tööstuse põhikapitaali restaureerimine. Kuivõrd siin asi halvasti seisab, näitavad andmed, mis ühel nõupidamisel Narkomfinis ette kanti. (Ek. Shisn. Nr. 312). Nimelt olevat R. K. I. (rabortshe krestjanskaja inspektsia) poolt kindlaks tehtud, et endiste Baku naftaallikate sisseseadete väärtus, mida enne sõda 700 miljoni kuldrubla peale hinnati, nüüd 165 miljoni tshervonirubla olevat (praegu vastab ühe tshervonirubla ostujõud umbes 50 ennesõjaaegse kuldkopikale). Nii tuleb siis välja, et endisest põhikapitaalist kõigest 1/10–1/9 osa järele jäänud on. Sama kurb olevat Donbas'i sisseseadete seisukord. Viimase, niisama ka naftaallikate sisseseaded on sedavõrd kulunud ja tehniliselt mahajäänud (selle tõttu toodangute hind kõrge), et ettekandja ise kahtleb, kas nõukogude nafta ja kivisüsi, mille väljaveo peale suuri lootusi eelseisval aastal pannakse, suudavad ilmaturul teiste maade saadustega konkureerida. Metallitööstus olevat samas kriitilises seisukorras. Väljapääsemise teed nähakse ainult uute sisseseadete muretsemises, kuid selleks puudub raha.

Mõned ringkonnad arvavad isegi (Groman, Ek. Shisn Nr. 311), et põhikapitaali restaureerimisest ei või praegu juttugi olla, sest enne tuleb terve rahvamajanduse põhikapitaali restaureerida ja alles siis tema üksikute harude arenemist reguleerida. Selleks olevat aga, nagu Pjatakov ka arvab, tihemat kontakti terve ilma majandusega luua.

Rahaline külg tööstuses halveneb. Nõnda on tööstuse võlad pankadele käesoleval aastal 240 miljoni rubla võrra suurenenud. Võlgade kogusumma ulatas 1. oktoobriks 400 miljoni rublani (Ek. Shisn Nr. 317). Uus majandusline aasta nõuab veel laiemat tööstuse krediteerimist, nii et võlad kuni 700 miljoni rublani tõusta võivad. Praegune tööstuse rahaline seisukord on äärmiselt raske ja kui produtseeritud kau-

pade realiseerimises mingisugune seisak tulema peaks, mida mõned eriteadlased oletavad, siis võib tema hädaohlikuks muududa. Seisukorra paranemist nähakse väliskapitaali sissetoomises, kuid selleks, nagu teada, on väljaveatud väga halvad.

Ainult tekstiiltööstuse seisukord olla rahuloldav, kuid tähele pannes, et selle tööstusharu nõuete rahuldamiseks väljast 100 miljoni rubla eest puuvilla osta tuleb, võib vaevalt niisuguse hindamisega nõus olla.

Tööstuse laiendamise küsimus seisab ka majandustegelastel päevakorras, kuid vaatamata selle peale, et turu tingimised mõnede ringkondade arvamisel soodsad on suurema arvu kaupade mahutamiseks, kui seni produtseeritud, ei luba operatiivkapitaali puudus mingisugust laiendamist ette võtta.

Vaatamata raske seisukorra peale, töötada suurem osa ettevõtetest, nagu ametlikud andmed näitavad, kasuga. Nii tõendatakse (Torg. Prom. Gaseta Nr. 241), et 1922–23. a. riigi tööstus 100 miljoni rubla kasu annud. Järgmise aasta kohta puuduvad veel täpsemad andmed, kuid esialgu võida arvata, et kasu väiksem saab olema.

Nende andmete põhjal peaks arvamisele tulema, et nõukogude tööstuses seisukord, kuigi mitte rahuloldav, siis ka kriitiline ei ole. Kuid mõned tegelased julgevad tõtt rääkida ja nende teadaannete järele muutub pilt koguni teiseks. Nii arvab Ginsburg (Ek. Shisn Nr. 323), et kogumise protsess (protsess nakoplenija) nõukogude tööstuses veel problemaatiline on. Kui tööstus 1922–23 aastal trustide bilanside järele 100 miljoni rubla kasu on annud, siis on küsimus kohane, kuivõrd niisugune kasu reaalne on ja kas see kasu mitte nendest trustide ettevõtete varandustest saadud ei ole, mis tegevuseta seisavad.

Moltshanoff (Torg. Prom. Gaseta Nr. 245) ütleb: „Juba nüüd hakkab rahandusline pingutus tööstuses ennast tunda andma: väljamaksmata palkade summad töölistele suurenevad; tooresainete kokkuvõtmisega ei ole asi kaugeliki korras; diskonto protsent on 20-ni tõusnud jne.“

Kuid palju kaugemale läheb Margulis (Torg. Prom. Gaseta Nr. Nr. 240 ja 247). Tema nimetab rahanduslist pingutust tööstuses erakorraliseks. Protesteeritud vekslite arv kasvavat ja kassad olevat sedavõrd tühjad, et nad jooksvaid rutulisi maksusid sula rahas õiendada ei suuda. Võimata on ka minimaalseid tooresainete tagavarasid teha. Tööstuse põhikapitaali restaureerimise küsimust puudutades ütleb ta: „Meie

agiteerimises töövõime tõstmiseks oleme kohustatud tööliste klassile ausasti ütlema, et ettevõtteid senini, kaheksamal revolutsiooni aastal, puudujäägiga töötanud on ja selle tõttu kestab edasi suurte ohvritega saadud kapitaalide ärasõmine. Meie peame tähelepanu juhtima selle hädahoju peale, mis tööliste klassi ähvardab juhusel, kui kapitali sõmine edasi kestab". Ka arvustab ta kõvasti Narkomfini poolt kokkuseatud eelarveid, neid ülespuhututeks arvates.

Rahaasjandus.

Käesoleva majandusaasta eelarve on üldjoontes kokku seatud, ta on 2.100.000.000 rbl. tasakaalu viidud.

Suureks edusammuks loetakse siin vabanemist emissiooni tuludest. Alles 1922. aastal sai emissiooniga 90% riigi väljaminekuid kaetud. Mõõdunud aastal kaeti eelarve puudujääki, mis 180 miljoni suur oli, ka emissiooni abil, kuna juba käesoleva aasta eelarves emissioon puudub.

Puudujäägi katmine emissiooni arvel tegi rahareformi autoritele palju muret reformi elluviimise ajal. Kuid mõõdunud aastate eelarved näitasid, et siin tegemist on ajutise nähtusega, ja see andis julgust reformi väljakuulutamiseks. Nüüd peab seda töeasja konstateerima, et reform eduga läbi viidud on. Mis edasi saab, on raske ütelda, kuid siiski, üldist viletsat majanduslist seisukorda tähele pannes, peaks oletama, et siin kõiksugu ootamatused aset leida võivad.

Kuivõrd reaalne on käesoleva aasta eelarve, selle küsimuse peale vastab ise narkomfin Sokolnikoff. Tema arvamise järele seisavad mõned tulud kahtluse all, nagu näit. edinõi selhosnalog, mille kokkuvõtmine viimasel ajal suurte raskustega seotud ja tulud raudteedelt, kuid üldjoontes ei olevat eelarves sissetulekud liialdatud.

Sokolnikoff esines viimasel liidu kesk-täidesaatva komitee kongressil suure ettekankega rahaasjanduse poliitika üle. Sokolnikoff nimetab küll käesolevat aastat nõukogude viimaseks raskeks aastaks, kuid tema andmed praeguse seisukorra kohta ja tuleviku väljavaated on väga optimistlikud. Nii ütleb ta välislaenu küsimust puudutades, et laenu ainult sel juhusel tarvis läheb, kui üldse teise rahvamajanduse mõõdupuu juure üle minnakse, kui edasi sammutakse mitte 30 ehk 50% vaid tervet 100%.

Raha kursi kohta arvab ta, et see kõikumata olevat. Kuid leidub eriteadlasi, kes ka selles küsimuses teisel arvamusel on. Nead näevad (Ek. Shisn. Nr. 319) käesoleva aasta ekspordiplaani läbiviimiseks küllalt raskusi ees olevat. Selle tõttu võib välisvaluutast puudus tulla, mis omakord rubla kursi peale halvasti mõjuda võib.

Suure rõõmuga võeti siin vastu teated Gosbanki krediidi saamise kohta Londoni pankadelt. Nende teadete järele on Gosbanki korrespondendid Londonis nõusolekut avaldanud finanseerida nõukogude importoperatsioone. Krediidi üldsumma ulatavat kümnetesse miljonitesse.

Muu seas pakub huvi teade, et Moskva linn 3 liikmelise delegatsiooni väljamaale saatnud on (Londoni, Pariisi ja Berliini) võimaluste selgitamiseks laenu saamises majanduslisteks otstarbeteks. Peale selle saab delegatsioon läbirääkimisi pidama Moskva uulitsaraudtee ehitamise finanseerimise asjus

Bibliograafia.

Toimetusele saadetud kirjandus.

„Sõdur“ nr. 47. 22. nov. 1924.

„Eesti Politseleht“ nr. 45. 22. nov. 1924.

„Piiritus-Tärglistõustus“ nr. 8, november 1924.

Kroonika.

Eesti.

350 miljoni marka põllumajandusele. Et põllumeestele linakasvatuse ja linatõõstuse arenemiseks teostada krediidil võimaldada, esines põllutõõstusminister vabariigi valitsusele ettepanekuga tunnistada tarvilikuks laenu andmist põllumeestele Eesti Pangast kuni 350 miljoni marga suuruses, jõutoidu, väetisainete ja seemnevilja ostmiseks ning puhastuspunktide sisseseadmiseks. Laenud antaks põllumeestele ühistege-

liste asutuste kaudu natuuras. Laenu eest võtab Eesti Pank 6⁰/₀.

„Kaja“ 21. nov. 1924.

Ettevalmistused uue külmetusmaja ehitamiseks. 26. nov. põllutõõstusministeeriumi nõupidamisel selgitades küsimust, missugused oleks lähemad sammud uue külmetusmaja ehitamiseks, peeti tarvilikuks vana külmetusmaja kordaseadmist seni kui uue ehitamine lõpule pole jõudnud. Vana külmetusmaja kordaseadmise nõuaks umbes 10 miljoni marka.

„Kaja“ 26. nov. 1924.

Uus lauavabrik Narvas. Narvas on endise Siversi lauavabriku asemele Inglise kapitaaliga ehitatud uus lauavabrik, mis „Woodmen Trading Co. Ltd.“ nimelisele osatühisusele kuulub. Uus vabrik on modern sisseseadega ja hakkab valmistama peaaesjalikult eksportkaupa. „Kaja“ 23. nov. 1924.

Läti-Ameerika kaubanduskogaga Chicagos on ühinenud ka Eesti. Koja aupresidendiks on Eesti poolt valitud hra Piip. „V. Maa“ 26. nov. 1924.

Vabrikud mis selle kuu kestel seisma pidid jääma töötavad edasi. 15. nov. pidid seisma jääma Narvas „Sinovjevi“ malmivabrik ja „Naroova“ lauavabrik, mis aga mõlemad edasi töötavad. „V. Maa“ 25. nov. 1924.

Ulila elektrijaama ostmiseks võimalus laenu saada. Mäletavasti jõudis elektrikomisjon otsusele, et Tartu linn Ulila elektrijaama ainult siis osta saab, kui võimalus avaneb suuremat pikaajalist laenu saada. Kui jaama hinnaks ja täiendamiseks arvata 100 milj., muudeks kuludeks 52 miljoni, tuleks laenu nõutada 152 miljoni, mitte vähem kui 20 aasta peale 30/0. Eesti Panga laenu saamise võimaluste üle läbi rääkides selgub, et Eesti Pank sellega põhimõttelikult nõus on. „Postm.“ 26. nov. 1924.

Uus leidus liiprite imbutamiseks. Raudteede imbutusehase juhataja on kokku seadnud uue otsarbekohase imbutusaine (kreolaat'i) raudteeliiprite imbutamiseks. Selle aine patent on müüdnud Mayeri vabrikule, kes seda ainet põlevkivist hakkab valmistama. „Kaja“ 27. nov. 1924.

Aktiisapankadelt nõutakse 50 miljonilist põhikapitaali. Riigikogu rahaasjanduse komisjoni poolt on lõpulikult läbi vaadatud seaduseelnõu, mille põhjal Tallinnas asuvad aktiisapangad oma põhikapitaali peavad suurendama 50 miljoni marga peale. Põhikapitaali suurendamine peab sündima 1. jaan. 1927. Pangad 7–30 miljonilise põhikapitaaliga peaks eelnõu järele põhikapitaalid 1. jaan. 1926. a. suurendama 30 miljoni peale. „V. Maa“ 27. nov. 1924.

Eesti väliskaubandus septembris ja oktoobris 1924. a. Bilans 514,5 milj. marga võrra aktiivne (septembris, – 282,2 ja oktoobris – 232,3).

	Sissevedu		Väljavedu.	
	(milj. Emk.)			
	Sept.	Okt.	Sept.	Okt.
Tera- ja jahv. vili, kartul, loomatoit	10,8	77,8	15,9	34,9
Toiduained-karjasaadused	0,4	0,3	181,5	176,9
Kala ja kalakaup	15,2	15,4	4,5	1,7
Muud toidu- ja maitseained, piiritus ja joogid	36,7	44,1	4,1	10,4
Elusloomad ja linnud	0,03	0,02	17,9	10,5
Nahk, nahkaup ja muud loomasaadused	14,6	15,0	3,3	2,9
Seemned ja elustaimed	9,6	0,8	0,004	10,7
Puu- ja puutööstuse saadused	5,5	3,8	181,5	135,4
Paber, paberikaup ja trükitööd	8,3	11,6	82,1	88,4
Puuvill, lina ja muud kiuvained	83,6	90,1	13,7	16,4

Tekstiiltööstuse saadused	27,5	34,1	166,5	224,5
Metallid	26,5	23,3	5,1	13,9
Metallkaubad	34,3	17,4	0,6	1,2
Põllutööstusmasinad ja -riistad	24,8	2,8	0,03	0,4
Muud töö- ja jõumasinaid, transportabinõud	52,7	52,8	3,0	8,6
Instrumendid, aparaadid ja laskeriistad	4,0	3,4	0,01	0,08
Kivid, mullad ja nende saadused	7,6	10,6	37,3	24,1
Kivisüsi, koks ja põlevkivi	9,9	28,9	—	—
Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused	44,2	67,3	0,04	0,3
Väetisained	6,3	6,3	0,2	0,3
Keemiaained, värvid, apte-gikaubad	19,4	26,2	8,7	9,3
Kunstikaubad, muusikariis-tad ja muud eelpool nime-tamata kaubad	2,5	2,7	0,6	0,6
Kokku	444,5	538,8	726,7	771,1

Maade järele (tähtsamad üle 10 milj.):

Daani	12,3	—	6,02	103,0
Hollandi	11,1	16,6	15,1	—
Inglismaa	60,8	121,3	217,4	167,0
Läti	18,8	19,3	68,9	69,3
Rootsi	42,4	14,3	55,5	58,4
Saksa	156,4	157,8	182,8	204,2
Soome	15,7	19,7	24,0	63,0
Vene	14,2	28,9	69,6	60,7
Ühisriigid	62,1	95,2	15,6	—

Käesoleva aasta 10 kuu jooksul on kaupad sisse veetud 6 644,8 milj. marga väärtuses; sama aja jooksul on välja veetud 6 058,7 milj. eest. Passiiviteet 1. nov. s. a. Emk. 586,1 milj.

Kaubandusline läbikäimine nõukogude Venemaaga.

21–27. novembrini on Eestist raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu nõukogude Venemaale saadetud:

1. Eksportkaup.

20 vagunit ajalehe- ja trükipaberit, kaal 259,5 tonni; 8 saadetust bagaash-kaupa, kaal 640,9 klgr. ja 1 suure kiiruse saadetust, kaal 824 klgr.

2. Transiitkaup.

1 vagun mooforisi, kaal 495 klgr. ja 1 vag. sega-kaupa, kaal 8,1 tonni.

Kokku 2 vagunit transiitkaupa.

Sama aja jooksul on nõukogude Venemaal raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Eestisse tulnud:

45 vagunit linu, kaal 417,6 tonni; 8 vag. takku, kaal 42,7 tonni; 7 vag. linaseemet, kaal 112,2 tonni; 3 tsisterni petroleumi, kaal 37,6 tonni ja 2 vag. päevalille seemneid, kaal 26,6 tonni.

Kokku 65 vagunit kaupa ja 8 saadetust bageash-kaupa, kaal 250,5 klgr.

Kaubandusline läbikäimine Lätimaaga.

21–27. novembrini on Eestist raudteed mööda Valga jaama kaudu Lätimaale saadetud:

4 vagunit tsementi, kaal 64,9 tonni; 2 saadetust Tartu „Pain Normal“ leivavabriku küpsetatud tera-leiba, kaal 882 klgr.; 1 saadetus mitmesugust pudu-kaupa, kaal 395 klgr.; 1 vag. odre, kaal 13,8 tonni; 1 vagun jõhvikaid, kaal 4211 klgr.; 1 vagun lehma-karvu, kaal 3358 klgr. ja 3 vagunit linu, kaal 30,4 tonni.

Sama aja jooksul on Lätimaalt raudteed mööda Valga jaama kaudu Eestisse tulnud:

1 vagun suhkurt, kaal 15,9 tonni; 1 tsistern beni-siini, kaal 14,8 tonni; 1 saadetus riidekaupe, kaal 578 klgr.; 1 saadetus mitmesugust pudukaupa, kaal 233 klgr.; 1 vagun nisujahu, kaal 15,1 tonni; 3 saade-tust villaseid lõimi, kaal 1275 klgr.; 1 saadetus klaas-kaupa, kaal 1624 klgr.; 1 vagun rasva, kaal 4,6 tonni; 1 saadetus lakki, kaal 197 klgr. ja 3 vagunit sega-kaupa, kaal 6089 klgr.

Ametlikud teated kaubandustööstus-ministeeriumilt.

Soome.

Salpeetri- ja vosvori väetisained. On huvi-tav teada, kuidas väikene Chile riik oma salpeetritele Soomes turgust otsib. Nimelt saatis Chile möödu-nud kevadel oma Helsingi konsuli kaudu hinnata 108 Soome põllumehele igapähele 50 kg. Chile sal-peetrit, tingimisega, et nad süglsel aruande annaksid selle kohta. missuguseid tagajärgi salpeeter põllul on annud. Heameelega on Soome põllumehed ette-paneku vastu võtnud ja tegelikult läbi viinud. Ja nüüd teatab Chile sinne konsul, et Chile salpeeter on Soomes rohkesti poolehoidu leidnud ja et Chile võib Norra salpeetriga jälle konkureerima hakata.

O/ü. „Eesti vosvoriit“ on juba mitu aastat tegut-senud ja vosvoriiti põllumeestele saanud. Samuti on riigi kaitseajamades vosvoriidiga väetisainena kat-seid tehtud ja tagajärjed olla olnud rahulolevad. Et vosvoriit on väetisaine, mida igal maal ei leidu, ja et ta ühitas tähtis väetisaine on, tekkib küsimus, kas talle, peale oma maa, et võiks turgu ka välja-maal leida. On teada, et Soomes vosvoriiti ei leidu ja et kõik vosvor, näit. supervosvaatvabriku jaoks, Ameerikast tuuakse, arvaksin, et Eesti jahvatatud vos-voriidile võiks Soomes turgu leida, kui esiteks kor-raldataks midagi sarnast, mida Chile oma salpeetriga teinud. Ilma propagandata ei nihku asi kaugemale.

Töölised Helsingis ja ümbruskonnas. Helsingi linna tööbüroo arvamise järele ei ole Helsingi üm-bruskonnas tuleval talvel nii palju põllu- ja metsatööd kui eelmisel aastal. Samuti on metallitööstusel Saksa konkurentsi pärast rasked ajad. Kui vabrikud ei saa uusi tellimisi, on nad sunnitud juba jaanuari-veebru-ari kuus töölisi vähendama. Paberitööstuses on loota, et töölised võivad tööle jääda terveks talveks. Nii-samuti annab puutööstus kõikidele alalistele puutöö-listele tööd. Ehitustööstus on käesoleval aastal väga elav olnud. Praegu on ehitustööd pooleli 33 uues eramajas ja 5 linnamajas. Tulevaks kevadeks on üle

20 maja ehitustööd kavand valmis ja fundamendiga alustatud. Arvatakse, et tuleval suvel uute hoonete ehitamine väiksemaks jääb. Linna eelarvesse kavat-setakse võtta iga aasta 5 milj. Smk. üldkasuliku ehi-tustöö toetamiseks. Eitepaneku järele kavatsetakse ehitada 1000 elutuba, mille kulud kokku oleks 33 mil-joni Smk. Olgu siin tähendatud, et uue linna elu-maja ehitamine arvatakse maksma minevat 350:– Smk. kubiikmeetrist (Eduskonna hoone ehitamine 450 Smk. kub. meetrit).

Rätsepa töölistel olla dieti head ajad, sellest hoo-llimata. et nad Helsingis praegu streigivad, nõudes 50% palga kõrgendust. Kullasepatöölistel on seisu-kord sama. Olgu siin tähendatud, et viimasel ajal on Soome valitsus piiranud elamisloa andmist väl-jamaa töölistele. Nii ei ole mitmele Eesti rätsepa-kullasepa-vorstitöölisele Soomes elamisloa antud. Kardetakse, et nad omamaa töötä töölise arvu veelgi suurendavad. Järjekult tuleks Eestis Soome töölise suhtes samal viisil talitada.

Elukallidus Soomes. Ametlik elukalliduse indeks Soomes oli oktoobris 20,3 punkti ehk 1,7% kõrgem kui septembrikuus. Arvesse võttes ainult Helsingi, oli oktoobri indeks koguni 22,5 punkti ehk 2% kõrgem kui eelmises kuus. Eriti on sõõgiainete ja riide hinnad märksa tõusnud. Rukkijahu hind on tõus-nud 12,8%, leiva hind 7,3%, piima – 4,5%, või – 5,7% ja kanamunade hind 4,7%. Selle asemele on kartuli, liha ja kätte hinnad odavamaks läinud. Kui võrdluseks 1914 juulikuu indeks 100: ga tähendada, oli viimne oktoobrikuu indeks 1.219 (sept. 1198,7).

Veksliprotetid Soomes. Raha kitsikuse tunde-märgiks on see, et veksliprotetid Soomes alati kas-vavad. Protesteeritud vekslite arv ja väärtus selgub järgmisest, arvesse võttes 10 esimest kuud eri aastatel:

	Prot. veksl. arv.	Väärtus Smk.
Jaan. oktoober 1913	8572	12,6 milj.
– „ 1922	3526	29,0 „
– „ 1923	4127	32,2 „
– „ 1924	7690	45,0 „

Et seisukord rahaturul praegu kõige hiilgavam ei ole, seda näitavad eelolevad arvud. Rahakitsikus on tõesti silmaga nähtav. Pankrotid on alalised nähtused.

Kartulihinnad Helsingis. Et praegu Helsingi sadamas jälle üsna rohkesti Eesti kartulipurjekaid, on hinnad natuke langenud. Hektoviisi müües on saadud keskmiselt Smk. 55:– hektost.

Venemaalt.

Linaasjandus. Oktoobrikuus peeti ära ülevenemaaline kongress lina asjus. Kongressil tuli arutamisele küsimusi, mis meile, kui linakasvatajatele, huvitavad võiksid olla.

Kogutud andmete põhjal loodetakse puhastatud linu käesoleval aastal saada 8–9 miljoni puuda. Nendest lähevad umbes pool oma tööstuse rahulda-miseks, nii et väljaveoks 4–4½ miljoni puuda jääks.

Suurt raskust teeb linade kokkuvõtmine, sest kooperatiividel ja riigi ettevõtetel, kes sellel alal tegut-sevad, puudub raha. Kuid mõned kokkuvõtjatest on osanud väliskapitaali asja juure tõmmata. Nii on Tsentrosojus lepinguid sõlminud mõne Läti ja Lon-doni pangaga, mille järele viimased Tsentrosojusi lina kokkuvõtmist finanseerivad avansi kujul ühe

miljoni ja akkreditiivide kaudu 2 miljoni rubla ulatuses.

Väljavaated lina realiseerimise kohta välisurul olevat käesoleval aastal head, sest linasaak Lääne Euroopas ja Balti riikides, kes Vene linaga konkureerivad, olevat puudulik. Väljaveo reguleerimiseks soovitatakse Leningradi sadamas tagavarafondi asutada, mis 300–500 tuhat puuda suur oleks.

Lina puhastamise küsimust puudutades jõuti otsusele võimalikult kiirelt mehaanilise puhastamise juure üle minna, et sellega võimalikuks saaks ühesugust ja odavamalt kaupa välisurule saada, mis konkurentsi teiste maade linadega kergendaks. Selle kava läbiviimiseks tahetakse luua vastavaid aktsiaseltsi, millele aktsionärideks oleksid tähtsamad lina kokkuvõtjad – Lnoisentr, Lnoturg, Selskosojus, Hleboprodukt ja mõned teised.

Teated ettevõtete tegevusest.

Uued aktsiaseltsid ja osaühisused.

O/ü „Mustvee tööstus“. Tegevusala: metsatööstuse abil puumaterjaalide saamine ja nende ümbertöötamine ehitustehnilisteks ja muudeks tarbeaineteks ja kaupadeks; jahu- ja villatööstusse kuuluvate produktide välja- ja ümbertöötamine ja nende kauplemine sise- ja väljamaal oma ja komisjoni arvel, kui ka elektrijõu edasiandmine valgustuse ja tööstuse ostarbeks. Asutajad: Magnus Laamann, Johan Püggi ja Nikolai Bibikov. Põhikapitaal: Mk. 5 000.000, mis jaotatud 100 osat. & Mk. 50.000.

(„R. T.“ nr. 139–1924. a.)

Peiseri põllumeeste a/s „Talunik“. Tegevusala: põllusaadustega kauplemine, otsekoheste kaubandusidemetega loomine väljamaal ja põllumajanduse tarbeasjade muretsemine. Asutajad: Johann Arens, Nikolai Garschnek ja Vladimir Garschnek. Põhikapitaal: Mk. 5.000.000, mis jaotatud 10.000 akts. & Mk. 500.–

(„R. T.“ nr. 140–1924. a.)

Ärikalender.

7. detsembril.

A/S „Räpina“ paberivabriku aktsionäride erakorraline peakoosolek kell 11 e. l., Tartus, Suurturg nr. 3 advokaatide büroo ruumes.

8. detsembril.

Tallinna naela- ja traadivabrik A/s V. Mennig ja Ko. erakorraline peakoosolek kell 6 p. l. vabriku ruumes.

9. detsembril.

Laeva A/s. Hans Diedrich Schmidt aktsionäride peakoosolek seltsi ruumides Pärnus.

Tähtsamad enampakkumised.

Metsamaterjaali oksjonid.

5. det. s. a. kell 12 p. Pärnu maakonna metsatööstuse kantsleis, Pärnus, Karja t. 11 – Laiksaare harutee ääre välja veetud umbes 297 kantsülda haavapuid, alghinnaga 3160 mk. kantsüld.

6. det. s. a. kell 12 päeval Rakke metskonna metsatööstuse kantsleis, Tammiku mõisas, Rakke kaudu – Rakke metskonnas asuvad umbes 132 kantsülda küfepuid, 6 üksuses, alghinnaga 2070–3115 mk. kantsüld.

Lähemaid teateid saab metsade peavalitsuse tööstusosakonnast ja vastavate maakonna ning metskondade metsatööstustelt.

Isiklikud teated.

Abielu varanduste lahutamise lepingud.

Robert Karli p. Lett ja Marie Jüri t. Lett, sünd. Sagra. (R. T. 139–1924.).

Kaubalaadimised riigi raudteel.

Üksikutele nädalatel on meie era-kokkuvõtte järel riigi laiaroopalisel raudteedel kaupu laaditud järgmisel määral (vagunid):

	28. sept. —5. okt.	5—12. okt.	12—19. okt.	19—25. okt.	25. okt. 2. nov.	2—9. nov.
Teravilja ja jahu . . .	53	64	51	70	59	110
Kartulid . . .	61	81	128	83	100	85
Elusloomi . . .	78	55	96	85	77	86
Linu ja takku	5	6	19	13	22	25
Põletispuid . . .	127	171	183	135	122	163
Muud metsamaterjaali . . .	366	429	324	264	300	229
Põlevkivi . . .	193	139	120	98	129	102
Turvast . . .	—	—	—	93	107	43
Tsementi . . .	—	—	—	65	23	37
Lubja . . .	—	—	—	6	8	9
Muud era-kaupa . . .	1082	1148	757	1062	953	853
Kokku . . .	1965	2093	2192	1974	1930	1742
Raudtee veod	323	319	378	368	374	387
Kokku laaditud . . .	2288	2412	2570	2542	2304	2129

Tallinna laiaroopalise raudtee kaubajaama (kõikidesse kauba vastuvõtte punktidesse) on samade aegade jooksul sisemaalt sisse tulnud (arvesse on võetud ainult vagunisadeused):

	6—12. okt.	13—19. okt.	20—26. okt.	27. okt. 2. nov.	3—9. nov.	10—17. nov.
Teravilja ja jahu . . .	36	33	53	42	80	80
Kartulid . . .	87	74	75	97	93	76
Põletispuid . . .	133	135	147	68	85	71
Metsamaterj. . .	197	176	140	134	121	157
Linu ja takku	2	2	3	11	22	31
Põlevkivi . . .	41	47	63	49	20	19
Turvast . . .	59	88	63	80	78	42
Muud erakaubad . . .	271	340	226	275	228	252
Kokku . . .	826	895	772	750	727	728

Turu ülevaated.

Rahaturg.

Eesti Panga äriselts.

Miljonites markades.

Aktiva.	23.XI.24.	15.XI.24.	31.X.24.	31.X.23
Kassa	835,5	970,2	1.088,8	1.120,3
Kuld, hoisummad väljamaal ja välisvaluuta kassa, millest mahaarvatud väliskohustused.	716,0	706,6	602,1	25,8
Sellest „Loro“ debet	153,2	153,9	160,5	—
Välisvaluuta laen.	311,1	295,8	259,8	284,5
Diskont. vekslid .	1.517,6	1.531,7	1.552,0	1.668,3
Mitmes. kindlustatud laenud . . .	3.697,7	3.710,3	3.821,9	3.303,4
Passiva.				
Kapitaal ja tagavara kapitaalid .	396,4	396,4	396,4	322,3
Pangatähed	2.250,0	2.250,0	2.250,0	2.250,0

Hoisummad	3.638,3	3.768,4	3.850,2	2.961,1
Sellest riigikassa hoisummad	2.197,8	2.304,4	2.356,0	2.030,0
Akkreditiivid ja garantiid	513,0	524,7	608,0	633,1

Läinud nädala arvete liikumises näitavad kassa arved 135 milj. kahanemist, mis peaausjalikult riigikassa hoisummade väljamaksmise tagajärg. Viimased langesid nädala jooksul 2.304,4 milj. pealt 2.197,8 milj. seega 206,6 milj. võrra. Kogu hoisummade kahanemine nädala kestel oli 130 milj. marka.

Laenud näitavad üldiselt kahanemisi. Diskonteeritud vekslid langesid 1.531,7 milj. pealt 1.517,6 milj.; teised kindlustatud laenud 3.710,3 milj. — 2.697,7 milj. Viimased näitavad kahanemist peaausjalikult akkreditiivide ja garantiide vähenemise läbi, kuna konto-korrent laenud 2.037,1 milj. pealt kasvanud 3.052,7 milj. peale. Samuti suurenenud on ka välisvaluuta laenud 15,3 milj. võrra.

Välisvaluuta arvetel on vabad reservid kasvanud 706,6 milj. pealt 716,0 milj. peale, seega 9,4 milj. marga võrra.

Graafiline Ühing „KIRI“

Tallinnas, Bai tän. 38

Telefon 18-66

kirjastus, trükikoda, köitmine, lincermine

Trükitakse:

raamatuid
ajalehti
ajakirju
tabelisi
planketta
kaarte j. n. e.

Lincermakse:

kontopaberit
oihupaberit
noodipaberit
protokolipaberit
tabelisi
formulaare j. n. e.

Kõidetakse:

kõiksugu
raamatuid
kaustikuid
oihkusid
j. n. e.

Töö korralik

Hinnad mõõdukad

**Tähtsamate en gros kaupade hinnad, mis läinud nädalal kauba börsel
koteerimise komisjoni poolt koteeriti.**

Jahud: nisu, pehme, kõrgem	pd.	760—800	Lina, Võru	pd.	—3300
Ameerika sort	"	790—820	Lina seemned, õli 87½% basis fr. Tall.	"	450—470
sõre Ameerika	"	—	külvi 98%o	pd.	520—530
A/S. Rotermanni tehaste jahud:			Takud, Codilla I.	"	—
nisu, pehme,	"	—	II.	"	—
sõre	"	—	Kivisüsi, auru Yorkshire 2k. pest.	"	55—58
pehmed, teised sordid	"	—	Newcastle	"	51—52
Rukki jahud	"	400—425	sepa	"	60—62
püül	"	550—600	Koks, valu	"	89—
Nisu, Vene	"	—	gaasi	"	85
Rukis Eesti	"	400—410	Põlevkivi, I. sort	"	12
Vene	"	—	Põlevkivi, II. sort	"	9
Kaerad, toidu, Eesti	"	240—245	III.	"	6
seemne, Vene	"	—	Raud, sordi	"	275—290
Odrad, Õlle	"	300—305	talad (T)	"	280—
Erned, rohelised, Eesti	"	—	vits	"	430—480
Hollandi	"	780—	raud plekk	"	470—500
Riis, Burma II.	"	770—780	tsingitud	"	720—760
Kartulid, eksport fob Tallinn	"	80—82	Teras Inglis.	"	—
piirituse	"	—	Saksa.	"	—
Kartuli tärklis „Superieur“	"	—625	nikkel	"	—
Piim, pudelites	ltr.	20	vedru	"	490—
Või, meierei, eksport	n.	133—136	tööriistade	"	1200—1400
Või siseturg	"	115	talla	"	320—340
Margariin, väljamaa	"	51—60	Malm	"	—225
Juust, kohalik Schveitsi.	pd.	3000—3200	Inglitina	"	10500—11000
Kaseiin	"	650—800	Seatina	"	1400—1600
Munad, eksport I. s. (sinine tpl.)	"	29—30	Vask, plekk punane	"	4300—4700
II. s.	"	27—28	valge	"	3800—4300
Kakao, Inglis	pd.	2400—2600	Tsink-plekk	"	1600—1640
Ameerika	"	—	Masinaõli, Vene, Nobel No. 6.	"	650—670
Hollandi	"	2800—3200	Ameerika	"	560—580
Kohvi, Rio, Santos	"	5200—5600	solaar	"	—
Kohvi, Kesk-Ameerika sordid	"	5800—7400	Autolien	"	1000—1200
Mexiko	"	—	auto	"	—
Tee, lahtine Pekoe broken, Java	"	—	Tsilindriõli, Vene	"	—
Orange Pekoe, Java	"	7200—7600	Ameerika hariilik aur 280°	"	630—
Tseilon	"	7600—7800	ülekuumanud „320°	"	950—
Moning, Hiina	"	4400—5600	Põlevkivi õli	"	180—240
Suhkur, peenike valge, Saksamaa	"	790—800	pigi	"	250—
Java	"	—	Nafta, Vene	"	280—290
Poola	"	—	Ameerika	"	220—230
Czechoslovaakia	"	810—820	Petrooleum, Vene	"	290—300
Siirup, kartuli, B 42°	"	—760	Ameerika	"	290—300
B 38°	"	—	Bensiin, Vene	"	600—660
Glucose	"	735	Ameerika	"	600—660
Sool, lahtine Saksa	"	56—58	Piiritus, eksport. (excl. vaat) fob	ltr.	—
Hispania	"	—54	Pesusooda	pd.	270—280
Vene	"	—54	Seebikivi 72%o, Inglis	"	605—615
Heeringad Yarmouth, Matties	tünn	5700—	Parafiin 102—110°	"	—
Matfulls	"	5900—	120°—134°	"	—
Shotti, Matties	"	5800—5900	Parkimise ekstrakt	"	—
Matfulls	"	6000—6100	Väävel, õie 98%o	"	—
Norra Sloe	"	—	Värvid, nigrosin vees sulav, välj.	pd.	9200
Liha, sea, I. sort	pd.	1280—1600	tsinkvalge Englise	pd.	1750
looma, I. sort	"	880—1040	tinavalge Englise	"	1750—
Pekk, eksport. I s.	"	—	ooker Prants.	"	310—400
Heinad, aasa	vaguniviisi	—	Väetisained, salpeeter, Norra (k. 6 pd.)	"	—
Õlikoogid, linaseemne	"	330—	Chile	"	—
palmi	"	240—	Superfosf. E. T. K. must kukk	"	—
päevalille	"	—270	(k. 6 pd.) 18—20%o fr. Tallinn.	"	795—
soja	"	—370	Thomasjahu k.100kg. 17-18%o k.	"	590—
Nisukliid	"	240—	Kaalisool, 30%o, kott 6 pd. frkojaam	"	840—
Rukkikliid.	"	—	40%o	"	1100—
Puuvilla riie, Bjas, D. I.	ars.	48,25—54	Kainiit 12%o lahtine,	pd.	—
Mítkaal, ekstra	"	34,50—41,25	Vosvoriit, Eesti 6%o	"	34—36
Lina, Liivi R.	pd.	2850—2900	Paber, rotatsioonid	"	425
Petersi	"	3300—3400			
Tartu	"	3000—3100			

Tallinna börs kursisedel

Tsement, Portland, Port-Kunda pütt 10 pd. 10 naela	pütt	830
Tsement, Portland, Port-Kunda pütt 10 pd. 10 naela fr. Kunda.	"	—
Tsement, Portland, Aseri	"	770
Kriit, toores	pd.	85—110
" pestud	"	110—121
Asfalt	"	150
Tõrv, kivi	"	290—325
" puu kodumaa	"	325—450
Lubi	"	38—40
Gips, tükides frko Isborsk	"	25
" jahvatatud toores	"	35
" krohvimise, ilma kottideta	"	45
Teliskivid, I. sort, tuhat, fr. Tall.	"	6500
Silikat D/B/B/	"	—
Puumaterjalid, saetud	"	—
Besti Strd I, II ja III s. frko Tal.	"	—
" IV s.	"	—
" propsid; 7×7	"	—
" liiprid	"	—
Põletispuud, sega 20%okaski, k. sld.	"	—
Nahk, talla, Besti kodumaa tooresnahast valmistud . pd. I s.	"	4800—5200
Nahk, talla, Ameer. tooresn. valmist. I sort	"	5800—6800
Nahk talla, Ameer. tooresn. valmist. II sort	"	4400—4800
Toores nahk väikesed ja suured	"	—
Tuletikud, origin. kast (500 pakki)	"	5600—6200

Prahid :

Lina

Tallinn — Stettin	tonn	£ 20/-
" — Ghent	"	26/-
" — Dundee	"	—
" — Belfast	"	—
" —	"	—
" —	"	—

Takud + 0/0

Puumaterjalid D/B/B/ Standard

Tallinn — London	sh.	—
" — E. C. C. P. (Ingl. idarand)	"	—
" — Antwerpen	"	—
" — Southampton	"	—
" — Manchester	"	—
" — Amsterdam	"	—
" — Dundie	sh.	45

Segakaup

Tallinn — Stettin	sh.	10—35/-
" — London	"	—
" — Stockholm,	Rk.	10/35
"	"	—
"	"	—

Või

Tallinn — Stettin	tünn	sh. 1/6

Kartulid

Tallinn — Stockholm	tonn	Rk. 10
"	"	—
"	"	—
"	"	—
"	"	—

		24. XI.	26. XI.	28. XI.
1 dollar	O.	373,-	373,-	373,-
	M.	376,-	376,-	376,-
	T.	—	—	—
1 naelsterling	O.	1730	1727	1728
	M.	1744	1741	1743
	T.	—	—	—
100 Saksa renimk.	O.	8 875	8 875	8 850
	M.	9 000	9 000	8 975
	T.	—	—	—
100 Soome mrk.	O.	938	938	938
	M.	946	946	946
	T.	—	—	—
100 Rootsi kr.	O.	10 000	10 000	10 000
	M.	10 100	10 125	10 125
	T.	—	—	—
100 Daani krooni	O.	6550	6515	6515
	M.	6650	6615	6615
	T.	—	—	—
100 Prantsuse frk.	O.	1960	1950	1950
	M.	2010	2000	2000
	T.	—	—	—
100 Holl. gulden.	O.	14.950	15.025	15.025
	M.	15.150	15.165	15.200
	T.	—	—	—
100 Latti	O.	7150	7150	7150
	M.	7275	7275	7275
	T.	—	—	—
100 Czechosl. kr.	O.	1095	1100	1100
	M.	1145	1150	1150
	T.	—	—	—
1 Eesti kroon	O.	—	—	—
	M.	—	—	—
	T.	100	100	100
100 Itaalia liiri	O.	1600	1600	1600
	M.	1650	1650	1650
	T.	—	—	—
100 Norra krooni	O.	5500	5475	5490
	M.	5600	5575	5590
	T.	—	—	—
100 Belgia franki	O.	1800	1790	1790
	M.	1850	1840	1840
	T.	—	—	—
100 Helveetsiafr.	O.	7175	7175	7185
	M.	7275	7275	7285
	T.	—	—	—
1 Tschervonets	O.	1775	1775	1775
	M.	1925	1950	1950
	T.	—	—	—
1000 Austria kr.	O.	5,15	5,15	5,15
	M.	5,40	5,40	5,40
	T.	—	—	—
1000 Ungari kr.	O.	4,90	4,90	4,90
	M.	5,15	5,15	5,15
	T.	—	—	—